

Instruks for:	Samtykke		
Målgruppe og anvendelsesområde	Alle medarbejdere i CSSP der varetager sundhedslovsindsatser		
Dokumenttype	Lokal instruks	Version	2.0
Udarbejdet af	Anni Petersen, Rikke Kugelmann Marion Jensen Susanne Helt April 2019	Dato for ikrafttrædelse Revideret version Afventer endelig godkendelse	04.2019 Efterår 2024
Revideret af	Maria Vestergaard, Kvalitetssygeplejerske, risikomanager og hygiejnekoordinator		
Godkendt af	OBS – afventer gennemgang af jurister – efterår 2024 Ledergruppen i Social, Sundhed og pleje v. Tina Asmussen, Chef for Sundhed og pleje	Revideres senest	10.2026

Formål med instruksen	At sikre borgerens retssikkerhed, selvbestemmelsesret og medinddragelse i forbindelse med samtykke til sundhedsfaglig behandling, videregivelse af oplysninger samt vurdering af borgers samtykkekompetence. Endvidere at sikre, at medarbejderne kender deres kompetencer, ansvar og opgaver og ved hvordan de skal forholde sig under givne omstændigheder, således at deres sundhedsfaglige virke er i overensstemmelse med relevant lovgivning.
Ansvar	Det er ledelsens ansvar, at personalet har kendskab til instruksen og at denne efterleves lokalt.
Begreber	Samtykke: Samtykke er en persons frivillige og informerede accept af en sundhedsfaglig behandling eller indgriben. For at samtykke er gyldigt, skal personen have modtaget tilstrækkelig information om behandlingens formål, risici og alternativer. Habilt samtykke: Habilt samtykke betyder, at personen, der afgiver samtykket, er mentalt i stand til at forstå konsekvenserne af sin beslutning. Personen skal være i stand til at overskue situationen, vurdere informationen og træffe en selvstændig beslutning uden pres. Dette er ofte vurderet ud fra alder, mental tilstand og sygdom.
Beskrivelse af opgaven	Når du som medarbejder varetager sundhedslovsydelser, er det dit ansvar at indhente samtykke inden: • Kontakt til sundhedsfaglige parter (læge, sygehus mv.) • Opstart af pleje og behandling • Ændringer i pleje og behandling

For at du kan indhente et gyldigt samtykke, kræver det først og fremmest en vurdering af, borgerens samtykkekompetence, dvs. om borgeren er i stand til at give et gyldigt samtykke eller ej.

Du skal derfor også foretage en vurdering af borgerens habilitet.

Hvornår skal der informeres?

- Ingen behandling må indledes eller fortsættes uden borgeren har givet informeret samtykke. Informationen skal gives løbende.
- Ved behandling forstås undersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling,
- Genoptræning, sundhedsfaglig pleje og sundhedsfaglige forebyggelsestiltag over for den enkelte beboer mv.

Hvad skal informationen indeholde?

- Informationen skal omfatte orientering om sygdommen (helbredstilstanden), muligheder for behandling og konsekvenser af at blive/ ikke blive behandlet – på et sprog som er tilgængeligt.
- Informationspligten skærpes jo mere nærliggende eller alvorlige komplikationer/ bivirkninger kan være glæder både for plejefagligt - eller sundhedsfagligt personalet og egen læge.

Hvordan skal information gives?

- Informationen skal gives på en hensynsfuld måde.
- Der skal tages hensyn til alder, modenhed, forståelsesevne, erfaring, situationen som sådan – kort sagt den enkeltes individuelle forudsætninger.
- En trykt information kan ikke stå alene, men skal suppleres med mundtlig information afpasset efter den enkeltes beboers og behandlingssituation.
- Såfremt borgeren (den pårørende) frabeder sig information er der stadig tale om informeret samtykke selvom informationen kan være begrænset. Det afgørende er at informationen er begrænset efter borgerens/ den pårørendes egne ønsker.

Hvem skal/ må der gives information til?

- Informationen må kun gives til pårørende hvis borgerens giver sin tilladelse hertil.
- Hvis borgeren varigt mangler evne til at give informeret samtykke skal informationen gives til værge eller nærmeste pårørende (ægtefælle/ samlever, børn, søskende eller personer borgeren er tæt knyttet til).
- Borgeren skal også have informationen og inddrages i drøftelserne af behandlingen, i det omfang borgeren forstår behandlingssituationen, medmindre dette skader borgeren.
- Borgeren tilkendegivelser skal, i det omfang de er aktuelle og relevante, tillægges betydning.
- Tidligere udtrykte ønsker, skal tillægges betydning, og indgå som et element i sundhedspersonens behandlingsovervejelser, i det omfang de må antages forsat at være aktuelle og relevante.

Hvornår skal der gives samtykke?

- Inden der indledes og/ eller forsættes enhver form for behandling
- Hvis man er i tvivl om hvor meget af en behandling et samtykke gælder for bør der løbende informeres og på denne måde sikrer, at samtykke gælder for den del af behandlingen man er i gang med.

Samtykket skal dokumenteres i Cura

Tilbagekaldelse af samtykke:

- Et samtykke kan tilbagekaldes på et hvilken som helst tidspunkt af behandlingen (for hele eller dele af behandlingen).
- Bliver samtykket tilbagekaldt må behandlingen stoppes. Dette gælder dog ikke. Hvis samtykket til at indlede behandling kan undlades.

Dette skal dokumenteres i Cura

Hvornår kan samtykke undlades?

- Akut behandlingsbehov
- Borgeren befinder sig i en situation, hvor øjeblikkelig behandling er påkrævet for borgerens overlevelse.
- Borgeren befinder sig i en situation, hvor øjeblikkelig behandling er påkrævet for på længere sigt at forbedre borgerens chance for at overleve.
- Eller for et væsentligt bedre resultat af behandlingen.

Samtykket bliver forvaltet til skade for beboeren:

- Hvis værgeren/ nærmeste pårørende efter sundhedspersonens skøn forvaltes på en måde, der åbenbart vil skade borgeren eller behandlingsresultatet kan behandlingen gennemføres med embedslægens tilslutning.

Beboeren har ingen værge eller nærmeste pårørende:

- Hvis borgeren ikke har værge eller nærmeste pårørende kan sundhedspersonen gennemføre behandlingen med tilslutning fra en anden sundhedsperson give samtykke.
- Den anden sundhedsperson skal have faglig indsigt på området og må ikke tidligere have deltaget i behandlingen.
- Samtykke skal dokumenteres i Cura under sygeplejefaglige optegnelser.
- Behandling kan udføres uden samtykke fra anden sundhedsperson, hvis behandlingen er mindre indgribende m.h.t. omfang og var
- Hvis Borgeren protesterer, kan behandlingen ikke gennemføres med tvang.
- Egen læge/ embedslægen involveres, hvis plejen/ behandlingen herved er uforsvarlig sundhedsmæssigt/ omsorgssvigt.
- Samtykke dokumenteres i Cura.